

VOIESCU SI VEI PUTÈ

Pe anu	—	le 128	— 152.
Pe săptămână	—	64	— 76.
Pe trei luni	—	22	— 38.
Pe un luna	—	11	—
Un exemplar 24 par.			

Pentru Parisul pe trimestru fr. 20 —
Pentru Austria, " fior. 10-v-a,

ROMANULU

Redacțiunea, Strada Academiei No. 20. — Articlele trămite și nepublicate se voru arde. — Redactorul respunzător EUGENIU CARADA.

ADMINISTRATIUNEA ROMANULUI.

Domnii abonați alu căroru abonamentu spiră la 16 Octobre si la 1 Noembrie suntu rugati, de voru a mai primi foia nostră, se bine-volasca a prenouii abonamentele mai de tim-puriu spre a nu întâmpina intreru-pere.

Totu d'ua dată rugamu pe D-nii abonați din București, caru nu vor primi foia pîna la 11 ore, celu mai tardiui, dimineața, său căroru nu li se va da folie regulatu în tote dilele se bine-volasca a incunoscinta admini-stratiunea.

D-nii abonați din provincia suntu asemenea rugati a-si prenouii abonamentele, si totu d'ua data a ne incu-noscinta daca este neregularitate in primirea hotelor, ca se putem re-clama la directiunea postelor.

Cursulu de istoria dreptului romanu constitutionalu.

Astă-dî la $7\frac{1}{2}$ ore séra, se va ține în salonul Atheneului lectura d-lui Hajdeu, la care publicul n'a pututu asista Dumineca trecută din causa timpului urit.

București 18 Brumărelu.

Din caușă ce n'o cunoșcemu ăncă, M. S. Domnul Românilor n'a plecatu eri din Constantinopole. M. Sea va pleca astă-séră Marti, și prin urmare credem că va fi în București, său măne-séră său Mercuri peste dî. Aceasta n'ea va spune credemu Monitorul.

In sfârșit, mulțamită telegrafului, cabinetul de la St. Petresburg a pututu astă că Monitorul francez a de-chiarat din nou în fața lumii că domnia în România a unui principe dintr-un din familile regale „este i-deia ce a urmăritu Francia neconcen-tit de la 1853, ce a sprijinitu-o chiaru în anul acestu-a“, și care prin urmare va sprjini-o neconcen-tit. Cine atacă unirea Principatelor ro-mâne și domnia ereditariă a Princi-pelui Carolu, atacă prin urmare ideia ce Francia a urmăritu-o în timpu de 11 ani și care, ca tote ideiele cele bune, a triumfat. Multamită telegra-fulu, cabinetul de la Petresburg a pututu astă că aceste, și pote s'alte comunicări ce nu le cunoșcemu ăncă, a pututu cugeta mai bine săa da ordine ambasadorei său la Constan-tinopole a face și dênsul ca toți, a recunoșce pe Principele Carolu ca domnul ereditariu alu Românilor.

Monitorul nostru de ași comunică că la 27, ambasada rusescă a făcutu în sfârșit și dânsa cea-a ce cele-lalte făcuseră cu trei dile mai nainte, și la rândul nostru dâmău cu plă-cere această scire.

Ne place învechimenterul ce dă ănsa-și Rusia poporului român. După ce combătu în conferințele de la Pa-ris, în tote foilele selle, și cu cea mai mare stăruință s'amintire, recunoș-cerea Principele Carolu; dupe ce se sili în tote modurile, a demonstra că dacă Pôrtă va recunoșce pe Principele Carolu cu condițiunile admise „s'a sfârșit cu suzeranitatea, și ăncă că totu Oriente va fi în focu fiind că cele-lalte naționalități voru cere a li se da cea-a ce a dobândită și Ro-mâniu“, acum recunoșce ănsa-și fap-tul împlinitu, admite de bunu cea-a ce a combătutu cu atâta stăruință ca reu. Prin acestu faptu Rusia ne arată că ori de căte ori uă națione va sus-tine cu stăruință și cu înțelepciune drepturile ie, va fi sicură de isbîndă.

Ne place apoi recunoșcerea și din par-te Rusiei, pe d'ua parte pentru că-i

rădică pretestul, mai multu său mai puginu temeinicu de intervenire, éru pe d'alta pentru că ne dă dreptu a-i spune că noi dorim din tolă ănimă se se curme pe deplinu tote teme-rile nôstre în privința guvernului ru-sescu; pentru aceasta n'are de cătu a inceta d'a ne mai combată și spre a ne asicura de schimbarea politicei séle se ne redea, ea ănsa-și, prin propria sea inițiativă, Bosarabia, fruntarile nôstre naturali. Rusia n'are trebuință d'acea parte a României decât nu mai ca linia strategică in contra nôstră. S'o rădice ea ănsa-și, se ne redea ce este alu nostru și vomu si fericiji a nu mai avé contra Rusiei nici unu cuvîntu de plângere.

Pânătunci, înălăturându din cele ce diseramă eri, cestiunea recunoșcerii, mănsinem töte cele-lalte aperțuii po-litice ce emiseram. In No. de la 22 Oct. organul guvernului rusescu Le Nord, dice :

„Diarul francesc La Patrie anun-ță că prin învoire cu Porta, guver-nul român este autorisat a avé pe Dunare, pentru trebuințele aperării selle, uă divisiune de canoniere ghi-nuitate. Din ce in ce mai frumosu! Acum se pote ori cine întreba unde se voru opri cerinsele guvernului romanul.“

N'amău puté ore la rândul nostru, ca respunsu la acestu nou atacu, se dicem: Unde se voru opri persecu-tările guvernului rusescu? Cerinsele guvernului român suntu, ca dreptu-ri naționiști se nu să jicnute de ni-mine, ca terămul Principatelor se nu să cotropită de nimine, și astu-felu linisită de ori ce amenințare de cotropire se se ocupe cu regularea, și cu prosperitatea morale și mate-riale a naționiști. Se facă și guvernul rusescu totu astu-felu în privința nôstră; se nu mai persecute desvoltarea nôstră națională, se ne redea Besarabia și se nu ne mai amenințe cu cofro-pirea, și pote si sicură că va găsi atunci la noi simpămînte de recunos-cință.

Cu acéstă ocasiune se facem cu-noseutu că diariul Ordinea, in No. seu de Dumincă conține, în revista politică, ideie sănătose și bine face-torie din tote puncturile de privire, din cari punem, chiaru aci subțu ochii cititorilor nostrii partea cea mai în-semnată.

„Două cestiuni importanță preocupa cu dreptu cuvîntu tote spiritele în momentul de faci: recunoșcerea Domnitorului de către Inalta Pôrtă și Puterile garantă, și mișcarea electorale din ca-re trebue se esă corporile legislative, conformu novei Constituții.

„Recunoșcerea Domnitorului este uă mare fe-ricire pentru jéră, din doue puncturi de vedere.

„In afară, ea este afirmare cea mai puternică a naționalități române și uă probă conchîştioare de ce pote unu popor care nu cere nimicu contrariu justiției și drepturilor selle.

„In intru, ea este sfîrșitul erei tentativelor de returnare și a perturbărilor cari compromi-teau periodicu sicuranța și viitorul naționalită-ții nôstre.

„Scutită de preocupările politicei esteriore, guvernul și poporul român n'a se cugete de acum înainte de cătu la ameliorările de totu felul ce starea jéră reclamă imperiosu. Tote în-tiligințele trebuie se se consacre acumu cestiuni-leru interiori și practice, cestiuni vitali de la cari depindu, nu numai bună-starea morale și materiale în prezintă, daru ăncă consolidarea na-tionalității nôstre și asicurarea viitorului nostru.

„Să în adeveriu se întâmplă cu poporile ca și eu individuale. Prima condițiune a puterilor loru în afară este uă bună organizațione în intru. Unu popor minău de intrigă, de ignoranță, de des-ordine, trebuie se renunțe de a jaca unu rol în lume. Din contra, unu popor bine organizațion în intru, nu pote de cătu se căsige în luptă și nici unu ambiciozne nu este pră mare pentru dênsul.“

Spre a susține cu exemple aceste bune și drepte învechimenter, ne dă de exemplu pe Piemonte și pe Prusia, și nă arată cumu prin respăndirea in-strucționei, prin organizarea în admi-nistratiune, în finanțe, în armată, și tote acestea așezate negreșită pe te-melia cea largă și puterică a libertă-ții și a moralității, așa ajunsu a fi asă-di, și una și alta, între puterile cele mari ale Europei.

După acestu frumosu și din tote pun-turile de privire adevăratu și bunu în-vechimenter, Diariul Ordinea, vine, prin-tru deducere logică la viitorile ale-geri și între altele dice:

„Pentru ca unu cetățen să fă demnă a face parte din unul din corporile legiuțore, trebuie săi cereamă trei lucruri: se fiă onestu, inteliginte și energicu.

„Ceremă mai antenău se fiă onestu, nu numai de acea onestitate vulgară care consiste în a nu fura punga vecinului său, daru de acea onestitate superioară care consiste în a fi sclavul datoriei sale— singura slavie care convine omului de animă. Totu lumea se plângă, și din nenorocire cu dreptu cuvîntu, că marca rană a societății nôstre este uitarea datorilor ce poștu-ne se impune fiă-cărui. Ne plângemă insă de dênsa numai cându superiori. Cându profită suntemu mai puini severi. Nu trebuie se mai fiă astu-felu. Improbitatea nu este numai uă pată care deso-norăză uă națione, este uă nenorocire sociale. Nu este societate posibile dacă ea n'are virtutea dreptu fundamentalu. Nu se zidese unu edificiu pe noroiu.

„Se alegemă daru oménii onestă. Se nu încre-dințămă destinele nôstre de cătu în măni curate.

„Cu toate acestea, se nu confundem de adevă-rații culpatibili cu acelă mănjitu de calomniă. În dilele de lupte politice, se scie cu ce deplora-bile înlesnire pasiunile se inferbentă la renumele altuia. Se nu sună dintre acelă cari credut că orice armă este bune în fața unui inimicu. Mai cu-rindu său mai tardu calomnia revine la acelă cari s'a servită de dênsa, și lă omoră. Înainte daru de a condamna, să judecă, și înainte de a judeca, se esaminău cu nerăbdarea unu susțentu dreptu care privesce ea uă nenorocire personale culpabilitatea unu omu născutu subu același ceru și purtându numele aceiași jéră.

„Daru cu cătu trebuie se simă circumspectu și judeca, cu atâtă trebuie se simă nemilostivu în fața cinismului care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei. Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

Onestitatea este prima condițiune a incederii nôstre. Ea nu este singură. Onestitatea înțeligi-nțe comite totu atâtea greșele ca și improbitatea care se impodobesc cu rușinea sea, și a crimi care se îmbrăcă cu impunitatea iei.

porul nostru a suferită pră multu ca se nu fiă înțeleptă; educaționea prin suferință nu-i-a lipsită și aceasta este cea mai bună din tôte.

„Alegători, momentul este gravu. Vă plângă și cu tôte acestea depinde de voi ca se facă și încea cauza plângerilor vostre. Dacă veți alege pe deputații voștri în libertatea conștiinței și fără altu scopu de cătu fericirea patriei, viitorul va repara retele trecutului. Dacă, prin indolță sau prin oră ce altu motivu totu așa de pucină avusibile, veți lăsa destinele vostre în măni incapabili săi reale, se nu vă acuzați de cătu pe insigă-vă dacă retele vostre se voru perpetua.“

Ancă uădată ne unim și noi cu tôte aceste sfaturi și dicemă ca și Ordinea, că dacă alegătorii voru pro-cede astu-felu, voru asicura fericirea Statului rom

Domnului Redactore alăt ROMANULUI. veni una cătă una se completeze organisația țerei hăstie.

Am cîtî Apelul făcut de Comitatul electoral către alegători, și articolele formulate de dinsul ca profesiune de credință, le am studiat cu mare luare aminte și m' am convinsu că ele coprindu cea mai adevărată expresiune a trebuințelor țerei și întemeierea regimului constituțional bine înțelesu.

Sunt intr'adevăr curiosu se vedu dacă vre unu român cu idee nici înapoiate, nici esagerate va avea ceva de obiectat în contră!

Salutu acel apel din totă anima, și vă declaru că nu voi da votul meu de cătă acelaia ce va face uă profesiune de credință în sensul articolor indicate într'ensul.

Întelegeti prè bine, d-le Redactore, că asupra profesiunii de credință, alegătoriul ar face uă crime de lăsnație dacă ar asculta și ar lua dreptu monetă bună, discursurile întinse, vorbele frumos, promisiunile mari, expansiunile de unu patriotismu inflăcăratu, propunerii de măsuri protectio-

niste esagerate și necompatibile cu seculu în care trăim, de vorbe frumos și promisiuni suntem sătui. De patriotismu, voi dica ca M-me Roland de libertate.¹⁾ Patriotismu, ce de trebi nu se facă cu numele tău!

Cu măsuriile protectioniste esagerate se silesu unu spre a flata ore cari slăbiciunile ale unor clasi de omeni și a-și improviza uă popularitate efemeră care se le servesc de puncte spre a ajunge la deputația.

Manoperile acestea datăză, de căndu lumea, și suntu cunoscute de toți. Vai de acela ce se va lăsa se se înșele.

Alegătoriul trebuie se asculta profesiunea de credință căndu ea ese din gura sau pena bărbătilor acelora a căroră vieta intrăgă a fostu uă stăruire necurmată și neschimbătă pentru Unitatea și înălțarea Statului Român, pentru surparea despotismului, și pentru dobindirea și interneierea libertătilor curătă constituționali.

Numai trecutul dă garanție pentru viitoru.

Apoi de și acele șece articole reprezentă pe largu totă trebuințele simptome de lumea cugetării, daru fiindu camu greu de executată totă de uădată, eș unul m'asău multăm, dacă împregiurările și mișlocile nu voru permite a se realisa totă, m'asău multăm, dicu, pînă una alta cu două. Acestea suntu: Instrucțiunea și căile de comunicație.

Eu consideru că ignoranța este mama tutoru relatoru. Numai pe ei se intemeieză despotismul guvernatoru, și alăt unor clasi asupra altora; numai ea lasă imoralitatea nepedepisită; numai ea sufere nedreptatea, numai ea face ca România se fiă sploatajă de străinii din totă naționile, éru nu numai de Ovrei.

Cu namicu nu va dispără acesta ciumă, a omenirii în genere s'a României în parte, de cătă numai cu instrucțiunea și cu căile de comunicație.

Prin cea d'antéi ROMANULU va dobindi cunoștințe și prin cea de a doua va pută lesne a le utilisa.

Numai acestea va face pe ROMANU agricultore bună, apoi industriale și comerciente.

Nu se voru mai vedea atunci armiele de postulanji, adevărată lepră a societății, și sorgintea tutoru nemultămitori, intrigelor din cari se nasce apoi nestabilitatea guvernatoru, desordinea, și prin urmare imposibilitatea ori căruia progresu, ori căria îmbunătățiri morale și materiale.

Ètă, d-le Redactore, cu ce m'asău multăm de uă camu dată, și aceia la care, așău cere imperiosu de la reprezentantele naționale și stăru se se înăpără mai nainte de cătă ori și ce altu, pînă căndu și cele alte voru

Vă rogă, d-le Redactore, se binevoiți a da publicitatea aceste rînduri, spre restabilirea adevărului, și primiți asicurarea distinsei stime ce vă portă.

Ion Falcoianu.

17 Oct. 1866.

Eată scrisoarea onor. d. Gr. Stefanescu ce anunță eri. Comitatul electoral în apelul său atinse numai cestinile dintr'unu punctu de vedere generale; modul însă cu care a formulat propunerile sale în resumatul ce a adresat alegătorilor, și pe care l-am publicat eri, credem că a datu deplin satisfacere nedominirii d-lui Stefanescu. Publicam totuși scrisoarea d-sele.

Domnule Redactore.

Am cîtî cu mare placere și luare aminte apelul făcut de Comitatul electoral ce s'a alesu de către alegătorii Capitali, în ședința publică de la 28 ale lui Septembre. Mă unescu cu dinsul căndu dica că se ne ferim de acel omni cari au promis tōte buhurile lumii și după ce a ajuns la putere, nu numai că n'au împlinitu nici una din acele promisiuni, dără anca a căutat tōte mișlocile spre ale combat, ca cumu acele promisiuni erau facute, nu din convicție, ci numai ca unu mișlocu d'a ajunge la putere pentru Eforia Spitalelor civile, de ce nu s'ară putea face și pentru instrucțiunea publică?

Am fostu insă mihnițu din susțetu, căndu amu veștu că Comitatul electoral alăt Capitali, unul din centrul celei mari ale inlegerii nu a disu nimicu despre una din cestinile cele mai importante, despre instrucțiunea publică.

Acăstă scăpare din vedere, pentru mine, este neînțelusă, și nu o potu înțelege de cătă în două casuri, și că onor. Comitatul a considerat instrucțiunea publică ca unu ce forte secundar, despre care alegătoriul nu a trebuită se céră de la alesii loru garantii că o voru susține cu tări; ceea ce nu potu admite pentru veri-ce Românu cu cătă de pucine cunoscințe, și atâtă mai multă pentru Comitatul electoral care conține în sinul său atătea persoane luminate, trei profesori actuali și doi fosti profesori. Să că onor. Comitatul a creștut că instrucțiunea merge forte bine; că scoalele suntu înzestrare cu tōte cele de neaperată trebuită, pentru ca profesorii se-si pătă indeplini misiunea în conștiință; că dreptatea și legea singure președă în totă actele autoritățil care dirige sortă instrucțiunile publice, lucruri fără de cari ea nu poate merge cu pașii sicuri spre sublima sea misiune de a lumeni generațiunile prezintă și viitor, tocmai spre a face pro orli cine se pătă și în stare se judece mai matură se-si înțelegă mai bine drepturile și datoriiile și se nu se mai lase înșela de orli cine ca pînă acum; dără nici acăstă stare înfloritoare a instrucțiunii nu-mi vine a crede că a fostu în spiritul onor. Comitatul. Care a fostu dără, motivul pentru care elu a făcutu acăstă înălțare, eș unul nu mișlocu potu explica.

Ce? ore alesii nostri se fie îndatorati se susție organizarea finanțelor; strâpresa abuzurilor, stabilirea invasiei vagabondilor spre a protege comerțul și industria română, înființarea șoseelor și drumurilor de feru; descentralizarea administrativă, organizarea judecătorescă, spre a se asigura independența judecătorilor și a se înlesni celor avuți ca și celor neavuți dreptatea fară mari cheltuieli; organizarea armatei spre a fi mai putină și mai pucină costătoare; garantarea drepturilor și libertătilor individuale; susținerea drepturilor noastre antice, și a altor multe cestinile? și numai instrucțiunea publică se nu-i îndatoră și se o susție?

Ore nu scă onor. Comitatul că instrucțiunea communală este de creață, cumă a disu de atătea orli oficiale; că scoalele primare suntu de reorganizat; că cele secundare trebuesc înzestrare cu programe aranjate într'unu modu rationale și conformu cu tendințele se-

clului, că atătu loru cătă și celoru noi înșine da străbaterea unei idei ca superioare trebuie se li se dea materialul necesare, fără de cari, și profesorii cel mai capabili și cel mai consciințios, nu potu face totu ce aru dori și aru trebuie se facă; că inspecțiunile și privigherile trebuie se se facă mai dese și mai seriose; că legea actuală a instrucțiunii publice are trebuită se fiu modificată în unele puncturi cari suntu impractice și chiaru absurde; că ea trebuie se se aplice cu sinceritate, eră nu după placă și voință? Tōte acestea nu le scie on. Comitatul? Cumu dără, nu a spus alegătorilor se céră de la alegători loru, se ia în măni vizu-rose cestinua instrucțiunii; se céră tōte îmbunătățirile de cari ea are trebuită; se stăruiescă și se facă pe guvernă se înțelegă că nicăieri economia, astă-folii cumu se înțelege de la unu timpu încă, nu-șă are unu locu mai nepotrivită de cătă alăturul cu instrucțiunea. Ba încă, suntu de părere că alegători se îndatoreze pre alesii loru se céră de la guvernă separațiunea bugetară a instrucțiunii publice și administrarea ei separată de către unu comitatul alesii de intregul corp profesorale. Acăstă separațiune s'a făcutu pentru Eforia Spitalelor civile, de ce nu s'ară putea face și pentru instrucțiunea publică?

Acăstă este, d-le Redactore, mica nedominire și mihnițe ce am încercat la citirea importantului apelul alăt on. Comitatul electoral din Capitală, publicat în ROMANULU de la 13 Octobre. Gregoriu Stefanescu.

PROFEZIUNE DE CREDINȚĂ SÉU INSTRUCȚIUNE.

Duminică seara în 7 Octobre n. s'a întuțiu la București în sala numită a lui Slătinițianu una din acele adunări numerose electorale, de care se facu în România, de căndu prin noua Constituție este garantată dreptul de întrunire. In acea adunare se audii propagandu-se uă doctrină politică, carea trebuie se interesese și totu uădată se pună la mirare pe toți amicii și nefa-ciărății aperători ai libertătilor constituționale; se mai audu încă și altă dispută asupra Românilor transilvan și bănățieni, de care însă erau cu totul de prisosu a vorbi acolo unde s'a vorbitu. Ci se ne reîntorcem la casul celu mai importantu.

(Urmări aci doreea de sému a Intrările de la 7 Octobre.)

D. Boiarescu ar trebui se sciă, că profesiunea de credință politică numai acolo nu folosesc, unde alegătorii nu potu rechiama pe deputați, unde voturile în camera legislativă se dau prin bilete inchise, nu numai căndu se facu nu sciū ce alegeri de secretari, cestori, etc., ci și la tōte proiectele de lege, în cătă publicul se nu pătă astăciu uădată, care în ce parte va fi votat, — unde ședințele corpului legislativ suntu închise, precum era subu domnia lui Rückmann, Titoff, Daschkoft, Duhamel etc., pe căndu unu Dim. Ioanid, ca director și ca ministru, făcea mai anteriu raportul la consiliu rusesc, apoi la Vodă, și pe căndu nu putu fi vorba de nici uă libertate a tipariului, în cătă de voia de nevoie publicitatea vă licuria numai camu de la Brașov. Tōte acestea reale mari suntu delăurate din viețea publică și parlamentară românescă, prin urmare profesiunea de credință nu e paralizată prin namicu neviabilitatea persoanei deputaților incă este deplină garantată, în cătă nu mai are a se teme namicu de brutalitate cutăru prefecți de poliție. Într-asemenea împregiurări cu totul favorabile vieții publice este în adevără uă mirare, dacă se mai astă omni cari se opunu profesiunilor de credință politică.

Noi nu n-ămău fi ocupătu cu acăstă cestinu așia pe largu, dacă nu n-ămău și simplitu îndatorați a ne apăra și pe noi înșine da străbaterea unei idei ca cea discutată aici, a le cărei urmă funeste era p'aci se le simpă și Transilvania în dieta de la 1863. Cu acelă dreptă, cu carele pretindem respunzătatea ministerială, suntem datori a pretinde respunzătatea și de la deputați. Pe ministrii il dimite monarhul după ce ascultă vocea țerei; deputați trebuie se-șă de demisiunea, cându vădă și cunoscă, că au venită în conflict cu votul alegătorilor și cu voința țerei. G. Barbu. (Gazeta Transilvaniæ.)

Blașiu 10 Octobre 1866.

PROBE DESPRE SIMPLIUL FRATILOR MAGARI FAÇĂ CU PRINCIPIULU NAȚIONALITĂȚII.

Precum amu promis în articolul trecutu vomu da astădi sému de modul cumu diariile ungare liberaile din Transilvania înțelegă ideile de libertate și naționalitate! In No. 93 a. c. fobia Kolozsvari Közlöny se exprimă așia:

„Seclul al XIX cu tōte că ne fălimu cu cultura lui cea mare, totuși istoria căndu-va îl va înșira între epocale cele mai barbare. De la 1848 până la 1866 atăta sănge s'a versat în totă Europa, a decursu atătea revoluțiuni poporali barbare și atătea bătălie nedrepte între puteri mari, și diplomație europene într'atăta I-a lipsită puterea morale de a se opune vandalismului ignobile și ambiciozii verăsătoriei de sănge, în cătă jumetatea acăstă de secolu în realitate se pote dice, nici de aură, nici de arame și nici de feru, ci secolul săngelul.

„Bellona dina săngerăril s'a tirită pe dinaintea ochilor nostri în aceste scurte două decimii. Si în meșlocul atătoru prăpădiri nu putem se dămă prestă caracteristica mal cavalerescă și mai bărbătescă a luptelor vechi; căci se aliară regime și oști regulato cu revoluțiuni poporale, și dinastia cu revoluțiuni, întrebunțându cu instrumente, masele și, în locu de multămită, aruncându în servitute mai afundă povore decimate. Istoria jumetății acăstă din urmă a secolului acestuia ce se numesc civilizații, nu pote areta de cătă ocupări fără temei, călarea pactelor dintre popore și puteri, așaarea unu popor în contra celu-l-altu economia rusescă, bătaia de druși, maroni și altele.“

„Pîn'aci, cumu vedem, numitul jurnală se plângă pe dreptu în contra atătoru versari de sănge ce le vedem, scurgându-se pe dinaintea nostră, însă precum pote vedea oră și cine; mășările de libertate ale poporelor le condamnă și condamnă pre guverne cari au datu sprințul acestoru mășări, ceea ce nu stiu cum se pote combina cu liberalismul ce-lu buciumă ungarul înaintea lumii! și mășările naționale ale Românilor și celor l-alte popore nici acumu nu voiesce se le recunoască ca uă înțuință naturală a simplu nostru vitale, ci le atribue sumuțaturilor din afară, negându-ne și acumu dupe atătea sperințe viețea naționale! — Partita lui Deák nu va se sciă nici acumu de dreptul naționale alătioru poporă căci etă cumu continuă numitul jurnală totu în același numeru: „Tōte acestea mergă așia ca și cum omenimă s'ar fi apucăt anume a stinge pe omu din lume cu cele mai ișosite arme ucigătorie, în tocmal precum a străpîtu lumea vechiă pre bou și pre urși. In vre două-decă de ani s'au ucis cu sute de mil și cu miliune, fără a se fi limpediții orizontele politice, și viitorul ne amenință încă cu mai mari versari de sănge, nici uă impregiurare nu e consolidată; singura Americă s'a luptat și a invinsu pentru uă idei mare, și numai acolo are viitorul pacea și progresul civilie. Si anca dóră și acăstă republika numai pînă atunci va fi fericită, și așa ce acelă idee nu i se va opune

DOMNULE REDACTORE,

Am văzutu prin diarie și am auditu vorbindu-se de adunări electorale convocate de Corpul profesorale. Fără a examina decă impresiunea ce a prozisu acelăi adunări au fostu bună și că, imi place a crede, și ca profesore suntu datoru a constata, că numai din erore ele s'au pututu atribui corpului profesorale.

Corpul profesorale n'a pututu ave și n'a avutu nici uă prealabile înțelegere în acăstă privință, pociu afirmă acăstă că unul ce am onore a face parte din corpul profesorale, și prin urmare programele, discursurile și efectul acestoru adunări, suntu meritul, credințele și traducerea ideilor altora, cari potu fi și profesori, éru nu ale corpului profesorale.

¹⁾ M-me Rolland pe esafodă a șis: „Libertate este crimă nu se facă în numele tău!“

„pretestul de cucerire, estindere, returnatură și săngerare care în Europa se numește ideia naționalității“ și pînă nu se va produce și acolo lupta *gineferă* carl și acolo suntă așa de etereogene ca și la noi, și pînă nu va resturna și acolo neunirea internă și ambițiunea libertății care încă se mai află ca un exemplu în facia omenimil, despre aceia că naționalitatea numai prin independența constituțională poate fi ună ideală.“

Redactorele acelei foi vorbesc de libertate, însă libertate ungurescă, căci în republică, sau statul liber ungăr recunoște numai ungurilor viața națională, căci ideia naționalității pentru cele-lalte națiuni o numește precum vedem de pretestul de cucerire, estindere, returnare și săngerare. Jurnalul Kozlony, redactorele și toți patronii lui și în scurtă totă partita ungurescă așa numită liberală pre cîndu sacrificătote și întrebuită totu felul de mișloci iertate și neieritate pentru dobîndirea privilegielor săle naționali, și proclamă în facia lumii că numai ungurii au chiar spre viața națională, negă Românilor și celor-lalte popore dreptele pretensiunile naționale și cu uă cutedare demnă de ostindire, insultă principiului de naționalitate! De exemplu se ne fiă continuarea ideilor redactorelor în articolul din No. 94 alu „Kozlony“ unde așa se espeptorează: „In articolul nostru mai din urmă, (adică din care am citat uă parte mai sus) ideia naționalității în forma în care s'a rădicat acum o amă numită de ideia efemeră, carea în decemile mai din urmă pentru aceia s'a avansat înainte, pentru ca se frângă uă perechi de domni care și trăiră traiul, și pentru ca din uă perechi de naționalități cioplite de nuocă se se pîtă forma ună statu bună de folosire. Așa dară și aci scopul a fostu intemeierea de statu aplă spre viață, și naționalitatea a fostu numai mișlocul spre această. În așa locuri precum în Italia și Prusia acăstă ideia a servit de unu mișlocu sicur, spre ajungerea unui scopă justă, căci pe nisice popore îndreptățile spre a compune ună Statu constituțională, prin numerul și cultura sa le-a făcutu dîmne preste sôrtea sa; dar noi nu putem altintrelea privi de cătu ca pre unu bastardă alii acestei ideie, tendință că fiă-care naționalitate mică, care n'are niel numerul de suslete receptu spre a compune ună Statu, niel cultură, niel avere, se voișcă a forma Statu deosebită, apre a se face pesce micu pre care fără pașă mai ușor se-lu înghițea pescele mai mare.

„Am și obșteanu acumă în Europa extravagantele acestei ideie, și pentru acela și Girardin eroului idei naționale vorbesc despre națiuni recunoscute pentru că tōto frânturele de gînte singuratică Europa niel uă dată nu le va recunoște de națiuni faptice. Se ne închipuim, de exemplu, uă națiune croată în Statu independinte, uă națiune slavonă independinte, uă Serbia, Albania, Macedonia și unu Montenegro independinte, său se ne închipuim uă România independinte (luati bine săma că ce vă interesați de sôrtea României) căte cu unu numeru de 800,000 pînă la 4 ori 5 milioane locuitor; și se cumpănimă dacă e cu putință ca tōrușele acestea mice se pîtă sta pe picioare, nu le voru putè pe acelea înghiță pre rându puterile externe, sau nu le va supune cu ce-va ajutoru străinu pre cele-lalte chiaru una din naționalitățile acele mice sub puterea sa, și atunci cu ideia națională eră ne vomu afă acolo unde amă fostu. Naționalitățile cele mari voru ave staturi mari, precum s'a întâmplat de la începutul lumii, și națiunile mai mice voru forma staturi vasali cucerite sub egemonia staturilor mai putință, pentru ca așa se fiă în stare a se apera de cotropile altor națiuni mai mari. Ce se tîne de regatul magiar, în acăstă parte nu

se nasce niel uă cestiu delicate; națiunea nostră formă Statu, și și-a implitu chiamaarea de a uni în unu Statu mai multe némuri menunte, și neputință spre viață de Statu, și niel întrul regatului nostru niel afară de acesta în vecinătate nu se află niel uă naționalitate, luându-se afară cele patru naționalități mari ale Europei, cari cu noi se pîtă tîne rostul nu numai în fapturi de viață de Statu daru și în numerul susținelor.

„Se se dă ori și cîndu votul universal regatului unguresc, și etă că are 10 milioane locuitori cari niel uă dată nu voiesc se fiă alta de cătu naționalități se ne renunțăm la existența națională în favorea lor. Elu demuestra încă în facia lumii că liberalismul magiaru bucuimatum în lumea largă e falsu, e îndreptăț spre a inișela lumea, căci magiarii suntă despoji naționali cari libertățile comune le preface în libertăț unguresc, și pentru ca cele latte popore se pîtă și ele gusta ceva ei pretind că ele s'abdice existența națională, subu cuvîntu că nu suntă îndreptățite a forma statu și viață națională.

Vă putem asigura insă că ori care va fi otărirea guvernului în cestiunea dintre cele latte popore și Unguri, acelea își voru trage socotela cu Unguri, și le voru areta că pretensiunile naționali, suntă pretensiunile juste a le timpului, eră nu ideie efemera precum le numești Unguri cîndu e vorba de alte naționalități afară de cea ungurescă; și estă modu ne vomu legitima înaintea lumii culte că de ce fugim și chiar protestam în contra libertăților unguresc?! — Dorim că regimile imperiale se interviu și se facă dreptate, căci Unguri pretind că se li se dă loru în măna miliția, poliția și financiele, și apoi se voru îngriji ei! și noi încă o credem că dacă imperatul va sacrifică pe popore arbitriulunguresc, atunci Unguri se voru îngriji de nu va mai pofti nimeni drepturi naționali, căci încă traim cu toți și ne aducem bine aminte din 1848, cumu se pricepă ei de bine a astupă gurile tutorelor poporelor prin temnițe, spenđiurători, împușcări și descăpeținări, în cătu aducându-și cine-va aminte de epoca domni liberali a Ungurilor din 1848 în tremură cămașa în spate! Speramă însă, căcăsta nu va fi, că nu ni se voru da de judecători aceia cu cari avem vechiă certă, și pretindem constituirea monarchiei pe basă națională ori cine ar fi la guvern. Fără acăsta va fi loptă și luptă teribile.

Dr. B.

„Si așa stămu faciă cu nă gravitație posibile română și apoi însemnăm, ca într-o popore regatului nostru chiaru Români suntă poporul celu mai considerabile atâtă în intru cătu și în vecină.“

Kozlony urmează totu p'acestu tonu însă cu rationar mai pucinu însemnate pentru publicul Românu.

Acestea căte le am înșirat că traducere fidele din susu numitul diariu unguresc, tōte suntă uă administrație pentru Români liberi, cari potu vedea în ele scăderile ce li se arunca, și suntă datori a deminti astă profesie prin coîntelegeră și solidaritate, și prin baricadarea tuturor cumunilor cu înțăriri spirituale, adeca cu scole, și prin fortificarea statul prin armarea tuturor bracielor de la ale copilului pînă la ale betrânlui necovăiatu. Români voru înveță încă din aceste cuvinte ale Ungurilor a cunoscere binevoitorii și vecinii pre cari li sprijinesc, și pe al căroru refugii, în timpuri grele, i au primitu și-i primescu cu ospitalitate! Acestea se le înveță Români liberi, căci noi din acestea și alte asemenea ne scotem argumintă valide spre a areta în facia lumii, anțeiu fudulia acea nebună a magiarilor după care își închipuesc că ei nu sciță ce popor suntă, pre cîndu date statistice autentice oficiose constată cu

nu suntă de cătu vre cincă milioane, și că suntă așa împărții între cele latte popore coluciutorie din cari formăză numai a treia parte în cătu, afară de căteva comitate, de nu aru fi scutii și patronii de regime niel aru cuteza se se mișce. Articolul de susu arăta încă în facia lumii că Unguri nu numai prin fapte dară și prin raționari nega existența națională și voiesc se ne prefacă în sclavii egemonie națională magiare, pretințind că numai ei au dreptu pe viață națională, și de aceia poftindu ca noi și tōte cele latte naționalități se ne renunțăm la existența națională în favorea lor. Elu demuestra încă în facia lumii că liberalismul magiaru bucuimatum în lumea largă e falsu, e îndreptăț spre a inișela lumea, căci magiarii suntă despoji naționali cari libertățile comune le preface în libertăț unguresc, și pentru ca cele latte popore se pîtă și ele gusta ceva ei pretind că ele s'abdice existența națională, subu cuvîntu că nu suntă îndreptățite a forma statu și viață națională.

Omul, ori care îl ar fi nescință sau învețătura, nu voesce se recunoște de cătu numai rațiunii și dreptății dreptul de a'lu guverna; și pe cătu timpu multimea nu se compune de cătu numai din omeni, a susține contrariul, este a tăgădui sublimitatea acestu adevără.

De vomă arunca uă privire asupra multimelor ignorente, vomă constata cu placere că ele de se supună legilor celor mai aspre, superstiționilor celor mai extravagante, causa este că le credu raționabile, că le credu juste. Acăstă observație atâtă de simplu explică în chipul celu mai evidentu că, decă multimese se învăluie că uă dată în rătăcire, causa este că i se înfățeză ca adevără; dară acăsta nu va se dică că voința multimei nu este determinată prin convinsione și că este incompatibilă cu rațiunea.

Progresul este legea nestrămutată a naturii omenesci și creatorii sistemului reprezentativ, recunoscutu și de Constituția noastră, au găsitu că acăsta este calea cea mai puină lungă și totu uă dată sicură spre a conduce popoare către dinsul. Si eu unul ori cătu de desă ar fi negura ce copleșesc a cesta cale către începutul ei, totu și dăresc că ea conduce multimele către lumina cunoștinței și a convinsioniilor politice și sociale.

Nu amă tăgăduitu și nu voiă tăgădui că, în starea în care găsimu astă-dî societatea noastră, decă vomă sta a numera unul căto unul alegătorii luminaș în totă intinderea cuvîntului, amă constata cu durere unu p're neinsemnatu numeru; insă decă societatea noastră nu aru fi fostu inspirată de acestu sublimu simțimentu alu progresul omenescu cumu aru si pututu face atătea sacrificii pentru a dobîndi pe 11 Februaru, care se garantează forma unui adevărăt guvern constituțional reprezentativ?

Din punctul de vedere alu sistemului reprezentativ, a despărții societatea în omu și cetățenii, între liber și sclavu; este a nega existența unui sistem adoptatua giă de tōte societățile moderne; este în fine a închide ochii spre a nu vedea pasurile cele gigantice ale omenirii către concuista adevărului. Dăca acestu marșu a fostu începutu, acăsta a trebuitu se fi așia: antieile adevăruri suntă anevoie de realizat.

Celu din tēi adevărăt alu nostru a fostu Principele streinu și constituția; dar uădată realizate acestea, misarea se ageresce și progresele se voru îmulți.

Acesta este dupe mine singurul adevărăt de unde cătă a purcede fișare alegătoru și prin urmare fiă-care reprezentant alu țărăi, căci acăsta îmi pare a fi temelia reformelor ce prezentul și fiitorimea cere de la noi.

Agricultura și comerciul în decadentă, industria națională nu numai încurajată, dar încă persecutată, mesesugurile mostenite de la bătrâni părisite, moravurile românesc cele bune desprețuite învețământul publicu scrișu numai în bugete, administrația neîndesuțială și provaricații, capacitatea și probitatea uitătă: tōte acestea și multe altele pe de uă parte, iar financiile noastre în cea mai desevărtită desordine pe de alta, strigă în vocea cea mare: Reforme radicale! Imbuñătări!

Atătea reforme, atătea imbuñătări nu potu fi obținute imediatamente, ci trebuesc neaperatū se fiă rezultatul ce ese din lumina deliberaționilor sănetose și sincere; Ele nu trebuesc a fi copiate de la streinu fără a se tîne compu de moravurile naționale, căci de nu voru fi localizate cu trebuințele noastre voru fi totu-d'aua inaplicabile.

Reformele și imbuñătăriile cerute astă-dî de trebuințele noastre, suntă dicu atătu de multe incătu nu potu intra în cadrul unei profesioni de credință; cu tōte acestea de me veți găsi demnu de incredere văstră eu nu voiă

refusa și unu mandatū imperativu dăcă ilu veți găsi cu cale.

Priimți etc.
Radu C. Patarleeanu.

EXPOZIȚIUNEA UNIVERSALĂ

DIN PARIS IN 1867

Domnul ministru secretarul de Statu la departamentul agricultură, comerțul și lucrările publice, aprobandu propunerile ce i s'a făcutu de subsemnatul prin raportul cu No. 124 din 5 Octombrie 1866, a autorisată publicarea mesurilor următoare, cari înlesnesc lucrarea comisiunilor denumite prin județele țărăi spre a se ocupa de expoziția română, și totu de uă dată potu da deosebitilor producători, timpul și mișlocele de a lăua parte la marele concursu internațional care se va deschide la Paris, în primăvara viitoră 1867:

1. Termenul de 20 Octombrie, fisală prin domnescul decretu cu No. 1461, din 20 Septembrie încătu, pentru a se expedui în Bucuresc, produsele de prin județele țărăi, se prelungesc pînă la 30 Noembre viitoră, cîndu atunci totu productele de expusu voru trebui să fie adunate în capitală, spre a forma uă expoziție națională.

Insa liste obiectelor ce se voru trămite trebuesc expediate de îndată până la finele lui Octombrie către comisarul expoziției române, spre a servi la formarea catalogului.

2. Productele adunate în Bucuresc până la finele lui Noembre 1866, vor forma uă expoziție națională supusă la regulile următoare:

1. Îndată după adunarea tuturor obiectelor de expusu, adică în cursul lunei lui Decembrie 1866, se va alcătui în Bucuresc, uă expoziție națională a tuturor productelor adunate pentru expoziția universală din Paris.

2. Se anunță prin autoritățile administrative ca se așează premii, cari se voru acorda productelor celor mai însemnate ce se voru aduna în acăstă expoziție națională.

3. Premiile destinate pentru produse agricole și industriale de totu felul, voru fi în număr de 150, și împărțite în trei clase adică:

50 Premii de cete 300 lei.
50 — — — 200 —
50 — — — 100 —

Ele se voru da după alegărea făcută de unu juru competente, ca uă incurageare individelor cari voru fi trămisu, pentru expoziție, obiectele mai alese și mai însemnate.

Acesta premii se voru împărții prin prefecturi, între 15 Decembrie 1866 și 31 Ianuaru 1867, după alegărea ce va fi făcutu juriul.

4. Obiectele premiate voru remâne proprietatea individelor care le voru fi trimisu, și, după voința proprietarilor, ele se voru putea vinde la Paris cu prețul celu voru fi însemnatu, său li se voru înapoia, după închiderea expoziției din Paris.

5. Voru fi lipsite de dreptul de a primi aceste premii:

a). Obiectele de arte (picturi, sculpturi, planuri arhitectonice, gravuri) alu căroru preț este cu multu mai preșus de valoarea unor asemenea respătriri ce suntă hotărîte numai pentru culturile și industriile țărănești, precum și pentru meseriaile de orașe;

b). Obiectele poruncite de guvern și plătite din fondul expoziției;

c). Obiectele pentru cari proprietarii loru voru fi declarati de mai târziu că nu voescu a se folosi de aceste respătriri.

Aceste măsuri, se publică spre scința tuturor.

Comisarul expos. române, Odobescu,

CASELE D-lui Nicolae Iliescu, din mahalaua Icoanei No. 6, având două camere, cuhnie, buciuri, magașie, gradina, curte bine aranjată și hainărie de dame. Doritorii se adresează la D-nu Hagy Radu Brutaru vecinul de alătura.

No. 527.

3—2d.

DE INCHIRIATU de la sfântul Dumitru totușii apartamentul de susu al căsorului mele din strada Bibescu-Vodă No. 8 doritorii se adresează la proprietarul chiaru întru-hasele.

Avram Gheorghiu.

No. 534.

3—2d.

DE INCHIRIATU. De la Sf. Dimitrie unușii apartamente cu 4 Camere, Salon, Odăe de slujă Bucătărie și pivniță ale D-lui Vasile Stoenioiu Strada Municipală No. 8 în colț, ce se poate muta chiaru de acum fiindu din nou zugrăvite și curate.

No. 516.

3—2d.

DE INCHIRIATU, casele D-lui Adam fostului tistă la Municipalitate pe ulta Filaretu cu cinci ocașii și chine, singure în curte. Doritorii se vor adresa la domnia-sa ce locuiesc alături de aceste case.

No. 530.

3—2d.

DE INCHIRIATU. Casele mele No. 49 cu dependințele loru, strada Bredoeanu pe lângă Grădina Cismigiu; se inchiriază de la Sf. Dimitrie viitorul.

P. A. Tabai.

No. 511.

3—2d.

DE INCHIRIATU. Unușii apartamente, unușii săi, 4 odăi, grădă și spronu, o prăvălie în două Bărătiei No. 9.

No. 504.

3—2d.

Mișa Anastasievici.

10—2d.

15—2d.

10—2d.